A. 1850. Opregte Zaturdagsche No. 290.

HAARLEMSCHE COURANT

van 7 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 4 December.

Tot dus ver is het hier niet bekend, dat de Koning het ontslag van den minister *von Ladenberg* heeft aangenomen. Eenige hier uitkomende dagbladen verzekeren, dat er pogingen worden aangewend, ten einde den genoemden staatsman te bewegen, om zijn verzoek om ontslag intetrekken.

Gisteren avond is de commissie, belast met de herziening van het ontwerp-adres, vergaderd geweest. Er is een nieuw adres ontworpen, en, met 18 tegen 4 stemmen, is besloten, om de te Olmutz aangegane overeenkomst *afteekenen*. Dit adres zou heden zijn ingediend, indien niet de zittingen, op last der Regering, waren geschorst geworden.

BERLIJN, 4 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] De berigten, welke men uit Olmutz heeft ontvangen, hebben een ongunstigen indruk gemaakt op de meerderheid der afgevaardigden. De tijding van het sluiten der overeenkomst, waaraan de Keizer van Oostenrijk reeds zijn zegel heeft gehecht, is alles behalve gunstig opgenomen geworden, en heeft gisteren avond in de Tweede-Kamer eene zeer hartstogtelijke beraadslaging uitgelokt, welke geëindigd is met de aanneming van een door den afgevaardigde *Urlichs* gedaan voorstel, *om het ontwerp-adres van antwoord ter herziening aan de commissie terugtezenden.* De heer *v. Bodelschwing*, die het ontwerp had opgesteld, heeft te kennen gegeven, dat het adres in de daad niet aan de vereischten van het oogenblik voldeed; dat het gesteld was nog vóór het vertrek van den minister *v. Manteuffel* naar Olmutz, en dat daarna de toestand aanmerkelijk veranderd was.

De minister *v. Manteuffel*, welke de zitting bijwoonde, heeft zich in het breede over de staatkundige aangelegenheden uitgelaten, en de houding verdedigd, welke door de pruissische Regering is aangenomen. De genoemde bewindsman heeft niet ontveinsd, dat de Regering er niet in is geslaagd, om hare ontwerpen geheel te volvoeren, en heeft gewaagd *van het smartelijke gevoel*, 't welk hiervan noodwendig een gevolg moet zijn. De minister heeft inmiddels gewezen op de gunstige uitkomsten, tot welke de onderhandelingen te Olmutz hebben geleid. Vroeger was Pruissen, ten gevolge van het besluit, om aan de beraadslaging der Bonds-vergadering geen deel te nemen, verstoken van de mogelijkheid, om mede te oordeelen over belangrijke duitsche aangelegenheden. In dit bezwaar is thans voorzien, en de hessische en holsteinsche vraagstukken zullen door *al* de duitsche Regeringen beslist worden. Er zullen commissarissen van Oostenrijk en de daarmede verbonden Staten aan den eenen kant, en van Pruissen met de Regeringen, welke zich aan dezen Staat hebben aangesloten, aan de andere zijde, met gelijke regten en bevoegdheid, bijeenkomen, om die vraagstukken te behandelen. Pruissen is nooit voornemens geweest om zich op eigen gezag te mengen in het hessische vraagstuk. Alleen met het oog op de *militaire stelling* van Pruissen, heeft die Staat het besluit genomen om troepen in Keur-Hessen te doen binnenrukken.

De heer *v. Vincke* heeft daarna het woord gevoerd, en zich zeer heftig uitgelaten over de door de pruissische Regering aangenomene staatkunde. Volgens dien afgevaardigde, was het vroeger door de meerderheid ontworpen adres niet meer voldoende, en was het noodig, een geheel nieuw ontwerp optestellen. De heer *v. Vincke* heeft gewild, dat het adres van antwoord zou zijn een *votum van wantrouwen* ten aanzien der tegenwoordige bewindslieden, en dat bepaald daarin zou worden uitgedrukt, dat deze raadgevers van de Kroon alleen aansprakelijk waren voor den heilloozen toestand, waarin thans het land verkeert.

Na eene uiterst-hartstogtelijke en langdurige beraadslaging, is daarop het voorstel van den heer *Urlichs* aangenomen, en zal mitsdien de commissie het thans in behandeling zijnde ontwerp herzien.

Het is te veronderstellen, dat het herziene ontwerp in den geest, in welken de heer *v. Vincke* heeft gesproken, hoewel eenigermate gewijzigd, zal worden opgesteld. Hoe ook verzacht, zullen echter de te bezigen bewoordingen in elk geval nog krachtig genoeg zijn, om de Regering in ernstige verlegenheid te brengen.

De Regering heeft inmiddels de zittingen der Tweede-Kamer gedurende 30 dagen, dat is tot 3 Januarij 1851, geschorst, en men vleit zich, dat men gedurende die schorsing tot een vergelijk zal kunnen komen, 't welk aan de verwachting der natie zal beantwoorden.

Het berigt, dat de minister *v. Ladenberg* zijn ontslag heeft genomen, wordt bevestigd. Het besluit, betreffende de verdaging der zittingen, is door hem niet mede onderteekend. Het publiek heeft die verdaging met verwondering vernomen, en deze gebeurtenis is het onderwerp aller gesprekken. Het blijkt inmiddels niet, dat men hier de toekomst met meer bezorgdheid te gemoet ziet. Bij geruchte wordt verzekerd, dat de heer *v. Manteuffel* voorzitter van den minister-raad zal worden.

FRANKFORT, 4 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] Hetgeen openbaar is gemaakt, ten aanzien van de goedgekeurde punten van overeenkomst te Olmutz, is verre van te voldoen aan de wenschen en verwachtingen van de Gotha-partij. De inhoud is echter niet geheel met genoegzame zekerheid bekend. Men houdt het er voor, dat de vrije beraadslagingen in Dresden zullen plaats hebben, maar dat intusschen de Bonds-vergadering hare werkzaamheden niet zal schorsen.

Van het in marschvaardigen toestand brengen van een deel der keurhessische troepen verneemt men niets naders.— In Hanau liggen nog 2500 man Bonds-troepen, maar de stedelijke Regering heeft verklaard, geene benoodigdheden meer te kunnen leveren, bij gebrek aan geld. — De laatste pruissische troepen uit Baden zijn hier doorgekomen. Van verdere militaire ongeregeldheden heeft men heden niets vernomen. De vertrekkende beijersche troepen zullen niet door Oostenrijkers, maar door Beijerschen worden vervangen.

Uit Fulda wordt gemeld, dat de aldaar geposteerde Bonds-troepen weder eenigzins voorwaarts zijn verlegd.

De beurs was heden weder willig.

VAN DEN RIJN, 5 December.

De pruissische gemagtigden, welke zich naar Kassel hadden begeven, om het werk der bevrediging voortebereiden, hebben zich geenszins met het bestuur dier stad kunnen verstaan, ten aanzien van het adres, 't welk hetzelve aan den Keurvorst zoude hebben moeten indienen. De leden van dit bestuur oordeelden dergelijk adres in strijd met de constitutionele regten des volks, en de gemagtigden zijn onverrigterzake naar Frankfort teruggekeerd.

Zoo het schijnt, hadden Oostenrijk en de Bonds-vergadering het er op gezet, om, in elk geval, de tusschenkomst der Bondstroepen in Keur-Hessen des noods met kracht van wapenen te doen plaats hebben. Immers daaraan wordt het toegeschreven, dat de divisie wurtembergsche troepen den 2den dezer in marschvaardigen toestand is gebragt, ten einde, zoo het heette, naar den Rijn te trekken.

Intusschen zijn de pruissische en oostenrijksche gemagtigden het te Olmutz eens geworden over de voorloopige maatregelen tot vereffening der hessische verwikkeling, en zijn de dusgenaamde punten van overeenkomst door beide de Hoven goedgekeurd geworden.

Men moet het er voor houden, dat dien ten gevolge de terugkeer van den Keurvorst naar Kassel onder bedekking van troepen der in de tegenwoordige Bonds-vergadering vereenigde troepen is beraamd, en door Pruissen veroorloofd geworden, immers het dagblad van het keurhessische ministerie meldt bepaaldelijk: „dat, ten gevolge der overeenkomst van Olmutz, de pruissische generaal *v. d. Gröben* den generaal *v. Thurn* heeft doen weten, dat hij den togt van deszelfs troepen naar Kassel niet zoude verhinderen en deze als vrienden beschouwen, en dat alzoo de togt door den militairen weg der Pruissen geopend was geworden."

Zoo men verzekerde, dacht de Keurvorst den 6den naar zijne hoofdstad Kassel terug te keeren, — en beschouwde men de zaak der Standen-vergadering van Keur-Hessen als door Pruissen verlaten. Aan den anderen kant is het echter gebleken, dat de Kamer der pruissische afgevaardigden zich vrij stellig, en bij meerderheid van stemmen, tegen dergelijke staatkunde heeft verklaard; doch dat de Koning tot het besluit is gekomen, om hare zitting gedurende dertig dagen te schorsen.

PARIJS, 4 December.

In de op heden gehoudene zitting der Wetgevende Vergadering is de beraadslaging voortgezet over het ontwerp van wet voor den aanleg en het onderhoud van de bijwegen in de gemeenten. Het vraagstuk, betreffende de *prestation in natura* en de middelen, om die prestatien af te koopen, heeft heden weder aanleiding gegeven tot eene zeer langdurige woordenwisseling. Deze heeft echter niet tot een gewenscht einde geleid. Men heeft in het wets-ontwerp zoo vele amendementen gebragt, dat het ten laatste door de Regering, in overeenstemming met de commissie, is ingetrokken, omdat het weinig of geen verschil opleverde met de thans op dat stuk bestaande wetgeving. De beraadslaging, die tot niets heeft geleid, heeft twee dagen geduurd. Men beklaagt zich zeer over tijdverlies, en vooral over de houding, welke de gematigde partij in dezen heeft aangenomen.

Morgen zal beraadslaagd worden over het krediet, voor het onder de wapenen roepen van 40000 soldaten. Het gerucht, dat de bewindslieden zouden hebben besloten, om het daarmede in verband staande ontwerp intetrekken, is blijkbaar ongegrond geweest. Men meent, dat de bewindslieden welligt gaarne daartoe zouden zijn overgegaan, indien er niet reeds belangrijke uitgaven waren gedaan. Inderdaad zijn de manschappen opgeroepen en voor een groot gedeelte naar de corpsen, waartoe zij behooren, op marsch. Het is mitsdien noodig, dat de vergadering magtiging verleene tot het dekken der onkosten. Men houdt steeds vol, dat de beraadslaging weinig belangrijks zal opleveren. De roode-republikein *Bouvet* heeft voorgesteld, in het wets-ontwerp de bepaling optenemen: „dat het vraagstuk, 't welk thans Duitschland verdeeld houdt, niet met voegzaamheid door de wapenen kan worden beslist; — dat de oorlog gewoonlijk voor de volken, die zich daartoe laten wegslepen, eene bron is van ellende en slavernij, en tevens voor de naburige natien eene reden tot bezorgdheid en ergernis". Verder verlangt de heer *Bouvet*, dat de afgevaardigden uitdrukkelijk verklaren: „dat de Wetgevende Vergadering niets liever begeert, dan zich te bepalen tot eene vredelievende staatkunde, zonder aan hare waardigheid te kort te doen; — dat zij hare beste wenschen uitbrengt voor het behoud van den algemeenen vrede en voor de organisatie van eene instelling, welke regtstreeks haar werk maakt van dien vrede; denzelven altijd waarborgt aan de volkeren, en deze laatsten op die wijze ontheft van de lasten, welke de oorlog noodwendig veroorzaakt."

Men is niet gewoon, dergelijke voorstellen te vernemen van de zijde der ultra-republikeinen. Het bovenstaande is mitsdien de vermelding wel waardig. De heer *Bouvet* is lid van het Vredes-Congres, en heeft laatstelijk de vergadering van hetzelve te Frankfort bijgewoond.

— De handelaren storen zich nog niet veel aan de laatste verordening, waarbij de koop en verkoop van geldswaardige papieren na beurstijd is verboden. In de Passage van de Opera zijn dezen avond weder een aantal personen vergaderd geweest, en daar is veel handel gedreven. Men gaat echter met de grootste omzigtigheid te werk. De 3 pc., die ter beurze 95 fr. gebleven waren, zijn in de Passage verhandeld tot 95 fr. 40.

— Den 27sten November heeft de spaansche minister van financien, de heer *Bravo Murillo*, die zich tot dus ver goed met zijne ambtgenooten scheen te verstaan, zeer onverwachts zijn ontslag ingediend. Als de reden van dien stap wordt opgegeven, dat de heer *Murillo* zich niet kon vereenigen met de begrooting van oorlog. De minister van oorlog heeft slechts 12 millioenen willen bezuinigen, en de heer *Murillo* heeft 20 millioenen gevorderd. Er werden nog pogingen aangewend om den heer *Murillo* te bewegen, ten einde op zijn besluit terug te komen. Men dacht echter niet, dat die zouden gelukken.

PARIJS, 5 December.

[*Met buitengewone gelegenheid.*] In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is beraadslaagd over het door de Regering aangevraagde krediet, tot dekking der uitgaven, welke gevorderd worden voor het onder de wapenen roepen van 40.000 soldaten. De minister van buitenlandsche zaken, generaal *Lahitte*, heeft de voordragt verdedigd en, met het oog op de verwikkelingen in Duitschland, de noodzakelijkheid betoogd der vermeerdering van de fransche strijdkrachten. De meerderheid heeft het krediet verleend, ten bedrage van 8 millioenen en 460,000 fr., met bepaling, dat één millioen 620,000 in 1850 zullen worden gebezigd, en de overige gelden in 1851. Het ontwerp is aangenomen met 483 tegen 211 stemmen.

— Uit Madrid wordt, onder dagteekening van 29 November, gemeld, dat dien dag een ministerraad was gehouden, waaraan de heer *Bravo Murillo* geen deel had genomen. In dien raad hadden al de ministers besloten hun ontslag aantebieden. De generaal *Narvaez* had dit besluit ter kennis van de Koningin gebragt, welke echter alleen het ontslag van den minister van financien had willen aannemen.

Men dacht te Madrid, dat de ministeriele crisis zou eindigen alleen met het ontslag van den heer *Murillo*. Als zijn opvolger werden genoemd de heeren *Mon*, *Bertran de Lys*, *Orlando* en andere staatslieden.

— De beurs was heden iets flaauwer gestemd, zonder bekende oorzaak.

'SGRAVENHAGE, 5 December.

Bij de beantwoording van de bedenkingen op de begrooting voor de *binnenlandsche zaken*, verklaart de Regering, dat eene reorganisatie van dat departement geenszins *bepaald* en binnen weinige maanden is *toegezegd*; — dat men geenszins *alles* heeft verrigt, maar gedaan wat *mogelijk* was; — dat men twee nieuwe afdeelingen heeft ingesteld; — eene voor nijverheid en landbouw, en eene voor medische politie, — en dat de opperhoutvesterij zoo veel is gereorganiseerd, als de wet op de jagt dit toeliet. Wat de kosten van het departement betreft, heeft de minister tot nog toe geen grond gevonden, om verder te gaan, dan hij is gegaan. Het werk, 't welk van veel omvang en van groote verscheidenheid is, moet worden verrigt. De minister verlangt niets liever, dan dat de mogelijkheid eener besparing van huishoudelijke uitgaven worde aangetoond. Zij zal dan onmiddelijk worden ingevoerd.

De Regering heeft de redenen vermeld, welke het afdrukken van de *Pharmacopæa Neerlandica* hebben vertraagd. Thans wordt met dat afdrukken geregeld voortgegaan. Naar haar oordeel is de bestaande wetgeving op de geneeskunde niet de minst gebrekkige, en zij twijfelt, of hare verordeningen, die steeds van verbindende kracht zijn, niet worden gehandhaafd. Wat aangaat de maatregelen ter verhoeding van de verbreiding der kinderpokken, heeft de Regering uit de medegedeelde bedenkingen de overtuiging erlangd, dat deze bij de wet behooren te worden vastgesteld.

Tot het voordragen eener algemeene wet op den Waterstaat verklaart de minister nog niet in staat te zijn, bij gebrek aan de vereischte onderrigtingen en bouwstoffen. Eene wet voor de politie op de spoorwegen is ontworpen en aan de besturen der beide maatschappijen tot onderzoek medegedeeld. Voor de inrigting van electro-magnetische telegrafen is een uitvoerig rapport van eene daartoe benoemde commissie ontvangen. Voor de daarvoor te nemen maatregelen zal de medewerking van de Staten-generaal worden ingeroepen.

Het dringende eener rivier-verbetering is sedert lang erkend en het doet de Regering leed, dat velen bezwaar zien in den vorm, onder welken thans de benoodigde gelden voor dat onderwerp worden aangevraagd. Zij treedt in eene breede ontwikkeling van hetgeen sedert het noodlottige jaar 1809 in dit opzigt is verrigt, en meent, dat de tijd om te werken reeds te lang is verschenen, om eenig verder uitstel te gedoogen; inzonderheid daar bij het tractaat van Mentz aan dezen Staat verpligtingen zijn opgelegd, die zij moet nakomen, en op welker vervulling door de mogendheden, mede onderteekenaren van dat tractaat, ten sterkste wordt aangedrongen.

Men verlangt aanvankelijk slechts de betrekkelijk geringe som van ƒ 200,000. De daarmede te stichten werken zullen echter door andere moeten worden gevolgd. Telken jare zullen daarvoor sommen worden aangevraagd en aan het oordeel der Wetgeving onderworpen. Men kan den omvang der te maken werken niet overzien; maar elk werk, schoon in verband tot een algemeen plan, staat op zich zelf. — Het aannemen van een algemeen stelsel van dijkshoogte is een uitvloeisel van het verslag der commissie van 1821; — even zoo het niet verhoogen der kaden.

In stede dat de kosten van het onderhoud der wegen vermeerderen, verklaart de Regering, dat die verminderen, en zij verwacht dat die vermindering zal toenemen. Aan de ingenieurs van den Waterstaat is last gegeven, om, na strenge vorst, overeenkomstig de nog bestaande fransche wet, de dooi-barrières te sluiten, en daardoor de aanzienlijke schade, die door zwaar beladene wagens en diligences veroorzaakt kunnen worden, te verhoeden.

Het verhoogde subsidie voor rentebetaling van de geldleening voor het bevaarbaar maken van den Amstel en de Drecht, wordt met billijken aandrang door het heemraadschap van den Amstel en Nieuwer-Amstel verlangd. Alles was berekend op het nuttige en voordeelige der onderneming. Later aangelegde middelen van gemeenschap veroorzaken, dat deze werken geene noemenswaardige inkomsten meer opleveren, en de Regering, welke aanleiding heeft gegeven tot het aanleggen van dezelve, en deze altijd nuttige werken niet behoort te laten vervallen, is zedelijk verpligt, om het bestuur in het onderhoud derzelve te gemoet te komen.

Met betrekking tot het *onderwijs*, meent de Regering, dat het ongunstig oordeel over de nieuwe inrigting van het staats-examen welligt zoude kunnen gewijzigd worden, nadat men kennis zal hebben gemaakt met het dezer dagen ingekomen verslag der commissie, waaruit blijkt, dat men geacht wordt doel te hebben getroffen met de proef, om, bij eene vrije toelating, met den toestand van het onderwijs op de gymnasien bekend te worden.

De Regering geeft toe, dat hier en daar gelegenheid wordt gegeven tot het vormen van onderwijzers; maar niet, dat daardoor de Kweekschool te Haarlem overbodig zou zijn. Deze dient tot opleiding van onderwijzers in 't algemeen, zoowel in de steden, als ten platten lande, en het onderwijs is zoodanig ingerigt, dat de kweekelingen op elke lagere school, ook daar, waar het onderrigt den meesten omvang heeft, met vrucht werkzaam kunnen wezen.

Ten aanzien van de *kunsten en wetenschappen* volhardt de Regering bij haar toeleg, om de verschillende verzamelingen, daartoe betrekkelijk, zoo veel mogelijk te vereenigen. Zij is niet zonder uitzigt op het bereiken van dit doel, zoodra de verplaatsing van den Hoogen Raad naar een waardiger lokaal zal zijn geschied.

Onlangs heeft een overleg van den minister van Binnenlandsche Zaken met eene commissie van het K. N. Instituut plaats gehad over de reorganisatie dier instelling. Het daarin door hem voorgestelde zal weldra aan de leden in eene buitengewone algemeene vergadering worden medegedeeld. — Omtrent de Academie van beeldende kunsten is een onderzoek ingesteld.

Naardien, hoewel de zaak nog geenszins uit het oog is verloren, omtrent de K. Academie te Delft nog geene beslissing is genomen, schijnt het raadzaam, de voor deze instelling benoodigde kosten, *voor memorie*, op de begrooting uittetrekken.

Aangaande de *volks-telling* wordt gemeld, dat, bij een werk van dien omvang, zich uitstrekkende over 70000 registers, opgemaakt uit 750,000 biljetten, het juiste tijdperk van den afloop moeijelijk kan worden bepaald.

Betreffende het aangevoerde, omtrent het *armwezen*, heeft de Regering verklaard, dat thans eene wet op het armbestuur bij den Raad van State in overweging is. Van hare zijde is overgelegd de balans van de Maatschappij van Weldadigheid over 't jaar 1849. Zij meent, dat, even als vroeger, is gebleken, dat de geldelijke uitkomsten der Maatschappij in haar geheel zeer verre zijn gebleven beneden de verwachtingen, welke de oprigters daarvan oorspronkelijk hadden opgevat. De Regering verklaart tevens, dat zij zich naauwkeurig van alle medebeheer in die Maatschappij heeft onthouden, ten einde niet te deelen in de verantwoordelijkheid der uitkomsten; maar zich te hebben bepaald tot de zorg, dat de Maatschappij de verbindtenissen vervulle, met welke zij zich jegens den Staat heeft belast. Na de geldelijke bijdrage, volgens de wet van Julij 1848, heeft de Maatschappij geene andere gelden van den Staat ontvangen, dan waarop zij volgens overeenkomst aanspraak had. Dezer dagen is aan dezelve de gevraagde toestemming verleend tot het ondernemen van eene conversie van de door haar aangegane geldleeningen, welke, indien zij slaagt, eene vermindering van hare rente-last zal opleveren.

Omtrent de *premien* voor de *nationale nijverheid*, als visscherijen enz., verklaart de Regering, dat zij die verlangt te verminderen en afteschaffen; doch dat dergelijke maatregelen een onpartijdig, zaakkundig en volledig onderzoek vorderen, waarin zij nog niet naar wensch is geslaagd, en dat zij, alvorens in dezen een vasten regel aantenemen, de gevolgen wil overzien.

Voor de *vee-artsenijkundige school* te Utrecht heeft de Regering eene som van *f* 20,000 op de begrooting gebragt, met welke zij vermeent, dat de bestaande school, voor welke eerlang uit het fonds van den landbouw geene gelden meer zullen kunnen worden verstrekt, op een meer eenvoudigen voet gebragt, zal kunnen bestaan. Dat het aantal der kweekelingen steeds vermindert en thans uiterst gering is, wordt door de Regering hieraan toegeschreven, dat het beroep van veearts over 't algemeen geen genoegzaam middel van bestaan oplevert. Men verwacht verbetering van dien toestand bij mindere beperking, en zal die bij het wetsontwerp ter uitoefening der geneeskunst voordragen.

De Regering erkent de behoefte aan *landhuishoudkundig onderwijs*; maar zij meent, dat dit aan bijzondere personen moet worden opgedragen, welke zij daartoe wenscht te ondersteunen, en zij zal eerlang de medewerking der Staten-generaal tot dat einde inroepen.

Bij de beantwoording der bedenkingen op het 6de hoofdstuk, depart. voor de *Zaken der Herv́ormde Eeredienst* enz., doet de Regering opmerken, dat de leden, die hunne bevreemding te kennen hebben gegeven, dat het gouvernement nog niet tot eene beslissing is gekomen omtrent de vraag, of de beide departementen van Eeredienst al dan niet afzonderlijk behouden zullen blijven, en dat het gouvernement door tusschentreding met zijn gezag de nieuwe regeling van het uitwendig bestaan der kerkgenootschappen zou hebben kunnen en moeten bevorderen, de middelen niet hebben aangeduid, welke daartoe aangewend zouden hebben kunnen en moeten worden, en dat zij derhalve buiten staat is, om te beoordeelen, of die middelen werkelijk onder haar bereik, en tevens van zoodanigen aard waren, dat zij niet van lieverlede tot den gevaarlijken weg van inmenging *in sacra* terugvoerden. Uit haar gezigtspunt en naar mate van hare kennis des onderwerps, meent de Regering steeds de meest mogelijke behoedheid in deze zoo teedere belangen te moeten in acht nemen. De noodzakelijkheid echter, om de beide departementen van Eeredienst, zoolang zij nog als administrative regerings-inrigtingen op zich zelve staan, ook aan afzonderlijke ministers optedragen, schijnt naar het inzien der Regering, uit den tegenwoordigen toestand van overgang niet voorttevloeijen.

Na het bekende arrest van den Hoogen Raad in de zaak der *waalsche kerken*, van 5 Mei 1848, kan daarop niet teruggekomen worden, zonder den Staat aan een nieuw proces blootttestellen, 't welk slechts kans heeft op eene andere uitkomst, voor zoo ver de H. Raad de zaak thans anders dan in 1848 mogt beoordeelen. Hetgeen ten dezen, onder een bepaald oogpunt, wenschelijk mogt zijn te achten, is derhalve, alle andere consideratien daargelaten, in de eerste plaats ondergeschikt aan de mogelijkheid van uitvoering, die men, hoe ook over de regts-questie denkende, voor de Regering niet in dien zin aanwezig kon achten, dat zij daarop de begrooting van uitgaven zou mogen bouwen.

Bij de beantwoording van de bedenkingen op het 7de hoofdstuk, depart. voor de zaken der *R. Katholieke Eeredienst*, gedraagt de Regering zich naar hetgeen zoo even gezegd is, omtrent de instandhouding der beide departementen. Zij verklaart voorts, dat het in 1842 erkende beginsel „dat alle veranderingen in de bestaande kerk-orde voortaan alleen van de Kerk kunnen uitgaan, en dat, ingeval haar belang het vordert, zij daartoe kan besluiten buiten eenigen invloed van de Hooge Regering, die alleen zal hebben toetezien, dat daarbij niets worde toegelaten strijdig met de Grondwet of met de rust en veiligheid van den Staat", ook bij de jongste Grondwets-herziening gevestigd is en zijne toepassing vindt op alle kerkgenootschappen. Men durft vertrouwen, dat dan ook de overtuiging niet zal achterblijven, dat het geenszins in de bedoeling der Regering ligt, om de vrijheid der R. Kath. Kerk, betreffende hare organisatie, in eenig opzigt te belemmeren, en dat het gouvernement vermeent, dat die Kerk, als andere erkende kerk-genootschappen, hare aangelegenheden op het kerkelijke terrein *zelve* regelt; met dien verstande echter, dat de Staat blijve toezien, dat orde en rust niet worden gestoord, en onverminderd de verpligte gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

'S GRAVENHAGE, 6 December.

De Eerste-Kamer der Staten-generaal is bijeengeroepen om te vergaderen op donderdag 12 December aanstaande.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden is ontvangen eene kon. boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot aanvulling van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1851, betrekkelijk het departement van Binnenlandsche Zaken. Deze aanvulling heeft ten doel, de kosten voor het provinciale bestuur, voor zoo verre het Rijks-bestuur geldt, op de begrooting te plaatsen.

Aan de orde van den dag is de behandeling van het ontwerp van wet, betreffende de dadingen in domaniale zaken. — De heer *Metman* heeft, bij de algemeene beraadslaging daarover, weder aangedrongen op het zuiveren onzer wetgeving van de nog bestaande wetten en verordeningen van vreemden oorsprong. Met betrekking tot de domaniale zaken heeft zich, bij de tegenwoordige voordragt, eene goede gelegenheid daartoe voorgedaan, en hij betreurt het, dat de Regering daarvan geen gebruik gemaakt heeft. Men zou in het ontwerp niet alleen bepalingen omtrent het aangaan van dadingen hebben kunnen maken, maar ook daarin opnemen al de regelen, voor zoo ver zij tot de bevoegdheid der Wetgeving behooren, welke, met de wet van 29 Aug. 1848, bij het beheer van en de beschikking over domaniale zaken in acht genomen moeten worden.

De minister van Financien verklaart, dat hij in geenen deele ontkent, dat eene geleidelijke herziening der wetten uit het oude tuighuis eene zeer wenschelijke zaak is, en hij is ook voornemens, dit bij het aanbieden van volgende ontwerpen in 't oog te houden. Bij de aanstaande voordragt tot regeling der comptabiliteit van 's Rijks geldmiddelen, zal er gelegenheid zijn, om in ruime mate aan dat verlangen te voldoen. Het tegenwoordige ontwerp moet slechts als eene gelegenheids-wet beschouwd worden, ten doel hebbende om eenige hangende zeken, die geen uitstel kunnen lijden, aftedoen.

Bij de beraadslaging over art. 1, heeft de heer *Metman* voorgesteld, om de woorden *ook voortaan* uit § 1 wegtenemen. Door die woorden zou de Wetgeving geacht kunnen worden te bekrachtigen alle ook vroeger aangegane dadingen. Wil men eene goedkeuring van het verledene, dan moet dit bepaald voorgedragen worden, en niet bij wijze van inschuiving geschieden.

De minister van Financien verlangt, dat de bedoelde woorden behouden zullen worden. Het is wel degelijk de bedoeling, door de inlassching dier woorden, allen twijfel, alle verschil over de bevoegdheid der Regering, wegens het aangaan van vroegere dadingen, te doen ophouden; hetgeen inzonderheid van gewigt is, daar waar het vraagstukken van eigendom geldt.

De heer *Metman* doet opmerken, dat de voordragt geenszins voldoende is, om het door den minister beoogde doel te bereiken; daartoe zou zij anders ingerigt moeten zijn.

Nadat de minister bij zijn gevoelen volhard had, is het door den heer *Metman* voorgestelde amendement *goedgekeurd*, met 32 tegen 27 stemmen, en daarna het alzoo gewijzigde art. 1 met algemeene stemmen aangenomen.

Bij art. 2 heeft de heer *van Eck* eene verandering voorgesteld, betreffende de deskundigen, die met de schatting belast zullen zijn. — De minister heeft verklaard, dat hij geene bedenking tegen deze verandering had. — De Kamer heeft echter het voorgestelde amendement *verworpen*, met 30 tegen 29 stemmen.

Daarna is ook art. 3, zonder beraadslaging, en ten laatste het geheele ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen*.

Vervolgens is, zonder beraadslaging, met 47 tegen 13 stemmen, *aangenomen* het ontwerp van wet, houdende verlenging van den termijn voor de invoering van postzegels. — *Tegen* hebben gestemd de heeren *Metman*, *Blussé*, *Godefroi*, *Bots*, *Sloet*, *Westerhoff*, *v. Hoëvell*, *Meeussen*, *Poortman*, *Dullert*, *v. d. Linden*, *Engelen* en *Hengst*.

Daarna zijn achtervolgens, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen *aangenomen* de ontwerpen van wet, strekkenden tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan: 1° *H. Cramer*, te 's Gravenhage; mr. *C. Sandenberg Matthiessen*, te Alkmaar; 3° *H. A. Hörmann*, te Gorinchem; 4° *H. Diddens*, te Oude-Schans; 5° mr. *R. J. Müller*, te Amsterdam; 6° *H. A. Klatte*, te 's Gravenhage, en 7° mr. *A. Cosman*, te Amsterdam.

De commissie voor de verzoekschriften heeft daarna verslag gedaan omtrent een aantal adressen, welke alle ter griffie neergelegd zullen worden.

— H. M. de Koningin heeft ten behoeve van de armen-loterij te Hellevoetsluis een prachtig geschenk gegeven.

De vereeniging *door Vermaak tot Nut*, den 5den Augustus 1849 te Haarlem opgerigt, heeft gisteren avond aan 290 kinderen van de stads armen scholen, die door vlijt en oppassendheid zich dat voorregt hadden waardig gemaakt, op dezer Stads-Doelen een St. Nicolaas-feest gegeven.

De groote zaal was door het plaatsen van een genoegzaam aantal banken voor de ontvangst der kinderen in gereedheid gebragt, die tegen zes ure, onder het geleide hunner meesters en ondermeesters, daar aankwamen.

Nadat allen behoorlijk waren geplaatst en gerangschikt, werden de kinderen toegesproken door den heer *J. van Geuns*, die hun vertelde, wat aanleiding had gegeven tot het feest, en hun gelukwenschte, dat het *hun* ten deel was gevallen, hetzelve te mogen bijwonen.

De kinderen beantwoordden deze hartelijke toespraak met het zingen van onderscheidene liederen. Zelfs waren er twee kindertjes, die met zeldzame vrijmoedigheid een gedicht opzeiden.

De feestgenooten werden vervolgens herhaaldelijk op chocolade en beschuit onthaald.

Daarna werd overgegaan tot eene verloting van 290 stuks prijzen, bestaande in boeken, prenten en St. Nicolaas-goed, welke tot dat einde door een paar leden aan de Vereeniging ten geschenke waren aangeboden.

Toen deze loterij was afgeloopen en de prijzen, met nog eene andere versnapering, hun van wege de Vereeniging verstrekt, tot groote blijdschap der kinderen waren rondgedeeld, werd hun een fraaije tooverlantaarn vertoond, en het feest besloten met eene toespraak van den heer *J. G. Spanjaard*, waarbij hij de kinderen hulde toebragt wegens hun gehouden gedrag gedurende deze feestviering, en hen wees op de onderwijzers, aan welke zij zoo veel verpligt waren. Hij maakte daarbij ook nog met een enkel woord melding van de groote waarde, die zij aan het hun gegeven onderrigt moesten hechten, en nam die gelegenheid te baat om te wijzen op den aldaar tegenwoordigen onderwijzer *C. de Klerk*, die binnen kort zich gedurende eene halve eeuw aan het onderwijs gewijd zal hebben; hetgeen door de kinderen met vreugdegejuich werd beantwoord.

Het is te wenschen, dat dit feest de aanleiding moge wezen, om, door de toetreding van een aantal nieuwe donateurs en leden, de commissarissen der Vereeniging in de gelegenheid te stellen om op den ingeslagen weg te kunnen blijven voortgaan.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 6 December. Den 5den dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Triton*, kapt. Rijntjes van Suriname, Smit van Cardiff, Smith (st.) van Londen en Deddes van Koningsbergen; niets uitgezeild; de wind w.

Den .. dezer waren op de hoogte van het Zuid-Voorland de schepen *Catharina*, kapt. Edwards, van Amsterdam naar Newjork en *Dove*, kapt. Dawson, van Rotterdam naar Leverpool.

Den 30sten Nov. waren op de hoogte van Plymouth de schepen *2 Zusters*, kapt. Huisman, van Rotterdam naar Belfast en *de Hoop*, kapt. Kiers Kok, van Amsterdam naar Messina.

Den 24sten Nov. heeft van Maltha de reis voortgezet het schip *Euphrane*, kapt. Nifors, van Smirna naar Amsterdam.

Te Helvoet zijn aangekomen Smith en Trost, beide (st.) van Londen en Redhead van Stockton. Te Brielle Jordan van Rochester, Garwood en Oliver (st.), beide van Ipswich en Leedham (st.) van Goole. Te St. Helena het schip *Jan van Hoorn*, kapt. Bouten, van Batavia naar Amsterdam. Te Leverpool Howes; te Swansea Treat, beide van Rotterdam. Te Hull Malony; te Sunderland J. Waters, beide van Amsterdam, Cleverstein van Maassluis, en Tanner; te Northshields Annison, Karstrom en Huisman, alle 4 van Amsterdam en Munneke van Harlingen. Te Banff Watson van Rotterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

6 *December* 1850. — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	55⅝	⅞	55⅝ p.
„ „	3	„	65½	66¾	65½
„ „	4	„	86	¾	86
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	86¾	—	—
Handelmaatschappij . 15 *Jan.*		„	110	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	85		
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	
Leen. „ „ .	4½	pct.	—		—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—		—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	53 3/16	¼	53⅛ g.
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	„	104½	¾	104½
„ „ 1828/1829,	5	„	104	⅛	
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	94		
„ „ 1840. . . .	4	„	86	¼	
„ bij Stieglitz . .	4	„	85¾	—	
„ „ „ N. .	4	„			
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—		
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		141¼	—	
Obligatiën	4	pct.	—		
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	„	12⅛	7/16	
„ „ £ 510,	5	„	12 9/16	11/16	12 9/16
„ Onb. Stukk.	5	„	11⅞	12 3/16	—
Obligatiën	3	„	38¾	39	38¾
„ Binnenl. . . .	3	„	33 5/16	9/16	33 5/16
Passieve					—
Ardoin Coupon			8 1/16	3/16	8 1/16
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—		
„ „ „ . .	4	„	—	—	
„ Metalliek . .	5	„	70¼	71	70¼
„ „ N. . .	5	„	75½	76¾	75½
„ „ . .	2½	„	37	½	37
BELGIE, ...			—	—	
Banc. Belgie	2½	pct.	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	46 9/16	⅝	46 9/16
„	4½	„	—	—	
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	—		
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	34 7/16	½	34 7/16
„	4	„	34⅛	⅝	34 3/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	„			
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	79¼	—	
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	„	31⅞	32	
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1½	„	18¼	⅜	
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	„	30¼	½	30⅜
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actiën.			—	—	—

Columbia Equador 3 1/16. Venezuela oblig. uitgest. 11⅜ à ½. De 4½ Russen 93 3/16. — Beleening 3. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. STROEVE Bz., *Pres.*

Ten gevolge der minder gunstige berigten uit Duitschland, was de markt heden over het algemeen in eene flaauwe stemming. Al de fondsen, met uitzondering echter der Peruanen, waren uit dien hoofde tot meer of minder lagere prijzen verkrijgbaar.

MADRID, 29 November. De 3 pc. 34 9/16; 5 pc. 13.

BERLIJN, 4 December. De 3½ pc. Schuldbr. 80¾.

FRANKFORT, 4 December. De 5 pc. metall. 75⅜. De 2½ pc. Nederl. 54½. Spanje 3 pc. binn. 32⅝.

PARIJS, 5 December. De 5 pc. renten 94 fr. 65; 3 pc. 58 fr. 50. Bank-actien 2310. Spanje 3 pc. 34¼.

ANTWERPEN, 5 December. De 5 pc. Belgie 96½ à 97; 5 pc. Spaansche 12¼.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 6den *December* 1850.

Hamburg 2/m. *f* 35; id. kort *f* 35 5/16. *Lisbon* 3/m. 41. *Porto* 3/m. 41. *Petersburg* 2 m. 182. *Londen* 2/m. *f* 11,67½; alles geld; id. kort *f* 11,75, papier. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 December. *Tarwe* en *Rogge* met weinig handel tot vorige prijzen. Van *Tarwe* verkocht: 129 ℔ b. Pools. *f* 293; 127 ℔ o. Rija *f* 247. — Van *Rogge*: 122, 128 ℔ Pruis. *f* 174, *f* 187. — *Garst* in een doen; n. Zeeuws. w. *f* 140. — *Koolzaad* April *f* 363. — *Lijnzaad* in een doen; 114, 115 ℔ Riga *f* 305; 106, 107 ℔ Archangel *f* 280; 108, 109, 113, 114 ℔ Koningsb. *f* 257½, *f* 305.

AMSTERDAM, 6 December. *Raapolie* vast; ord. cond. *f* 36½; vliegend *f* 35¼ à *f* 35½; op levering prijshoudend; pr Mei 1851 *f* 35¼; pr Sept. *f* 35¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 35; vliegend *f* 34. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37.

DORDRECHT, 5 December. *Tarwe* o. Zeeuws. en Inl. *f* 7,40 à *f* 8,10; n. dito *f* 6,50 à *f* 7,60; blaauwe dito *f* 6 à *f* 6,50; zomer dito *f* 6 à *f* 6,90. *Rogge* n. Zeeuws. en Inl. *f* 5,70 à *f* 6,10; n. dito *f* 5,80 à *f* 6,20. *Garst*, Zeeuws. en Vl. winter *f* 4,20 à *f* 4,40, dito zomer *f* 4 à *f* 4,20. *Spelt* *f* 2,50 à *f* 3,70. *Haver*, Inl. *f* 2,20 à *f* 2,50; dito dikke *f* 2,60 à *f* 3. *Boekweit*, *f* 182 à *f* 185; Groot-Brab. *f* 185; Oosterhouts. *f* 182. *Boonen* paarden- o. *f* 4,40 à *f* 4,80; dito n. *f* 4,70 à *f* 4,80; duiven dito *f* 5 à *f* 5,50; bruine dito *f* 7,50 à *f* 8,50; witte dito *f* 7,50 à *f* 8,50. *Erwten*, blaauwe *f* 7 à *f* 8. *Koolzaad*, Zeeuws. en Overm. *f* 10 à *f* 11. *Zomerzaad* *f* 7,80 à *f* 8,60. *Kanariezaad* *f* 7,50 à *f* 8,30. *Hennepzaad* *f* 178 à *f* 180.

212de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

17de Lijst. No. 8691, eene premie van *f* 5000.

PUBLICATIE.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de PROVINCIE NOORD-HOLLAND, gezien de wetten van 8 Januarij 1817, n°. 1, 28 November 1818, n°. 41, en 27 April 1820, n°. 11, omtrent de inrigting der Nationale Militie;

Willende overgaan tot het daarstellen van alles, wat den geregelden gang en afloop der werkzaamheden voor de ligting der Nationale Militie van 1851 kan verzekeren, en een ieder der belanghebbenden vroegtijdig bekend maken met de pligten of betrekkingen, welke ten deze op hem rusten;

B E P A A L T:

Art. 1. De werkzaamheden der Nationale Militie zullen voor den jare 1851, binnen de Steden en Gemeenten dezer Provincie, eenen aanvang nemen met den 1sten Januarij aanstaande.

Art. 2. De inschrijving voor de Nationale Militie blijft, met betrekking tot de ligting van 1851, op den ouden en bestaanden voet.

Art. 3. De regeling der contingenten, zoo als dezelve voor iedere Gemeente, naar aanleiding van art. 1 der wet van 27 April 1820, n°. 11, zal worden bepaald, zal nader aan de Gemeente-besturen en door deze aan de belanghebbenden worden bekend gemaakt.

Art. 4. De thans bij de Nationale Militie dienende manschappen, welke, overeenkomstig art. 21 der wet van 8 Januarij 1817, n°. 1, redenen van vrijstelling verkregen hebben en verlangen uit de dienst ontslagen te worden, zullen zich tot dat einde, vóór den 5den *Januarij* aanstaande, bij de Gemeente-besturen, waartoe zij behooren, moeten vervoegen.

Art. 5. De Gemeente-besturen worden ten ernstigste aangemaand, om geene aanvrage tot ontslag aantenemen, *dan op de gronden bij art.* 91 *en* 94 *der wet van* 8 *Januarij* 1817 *bepaald*, en geene bewijzen toetelaten, *dan letterlijk ingerigt naar de voorschriften der wet*; zullende deze aanvragen door de Gemeente-besturen, overeenkomstig art. 22, moeten worden opgezonden *vóór* den 15den Januarij.

Art. 6. In alle gevallen, waartoe de wet de medewerking van twee leden des bestuurs vereischt, worden de Besturen gequalificeerd, daartoe twee leden uit hun midden te committeren, onder geheimhouding van de personen, welke daartoe zullen werkzaam zijn, binnen drie weken na den ontvangst van dit besluit opgeven, met inzending van derzelver naamteekeningen (in triplo), conform art. 188 der wet van 8 Januarij 1817.

Art. 7. De Gemeente-besturen zullen zich bevlijtigen, om zoo veel mogelijk de contingenten hunner Gemeenten door vrijwillige manschappen afteleveren, en *vóór den* 5den *Februarij* de lijst daarvan, opgemaakt volgens art. 39, intezenden; de premien of handgelden, welke ten deze zullen mogen worden besteed, zijn bij Z. M. besluit van 6 Maart 1817 bepaald op *f* 30,—; terwijl de dag voor het onderzoek der vrijwilligers nader aan de Besturen zal worden medegedeeld.

Art. 8. De Gemeente-besturen dezer Provincie zullen, overeenkomstig art. 60, in de eerste dagen der maand Januarij van het volgende jaar, alle Ingezetenen, welke op den 1sten Januarij van dat jaar hun 19de jaar zullen zijn ingetreden, bij publicatie oproepen, om zich vóór den 20sten dier maand tot de loting te doen inschrijven. Zij zullen de hiertoe betrekkelijke registers, conform art. 9 der wet van 27 April 1820, op den 28sten Januarij finaal behooren te sluiten en dezelve daarna onmiddelijk aan hem, Commissaris des Konings, optezenden.

Art. 9. De Gemeente-besturen zullen, bij de alzoo te doene publicatie, den belanghebbenden kennelijk maken de *plaats*, alwaar de inschrijving geschieden moet, en dezelve naauwkeurig herinneren aan de strafbepalingen, bij de wetten voor de nalatigen vastgesteld; terwijl zij alle hun ten dienste staande middelen zullen behooren te bezigen, om verzuim van aangifte ter inschrijving voortekomen.

Art. 10. De dagen, waarop de loting in de respective Militie-kantons dezer Provincie een aanvang zal nemen en derzelver loop, zoowel als de Gemeente, binnen welke dezelve zal plaats hebben, zullen nader worden bekend gemaakt.

Art. 11. Naar aanleiding van art. 125 der wet zullen de werkzaamheden der Militie-raden, overeenkomstig art. 40, geopend en vervolgd worden op zoodanige tijdstippen, als door hem Commissaris des Konings aan dezelve en door het Plaatselijk bestuur aan de belanghebbenden zullen worden medegedeeld. Wordende de respective Besturen uitgenoodigd, om te willen zorgen, dat de stukken tot staving van redenen tot vrijstelling, betreffende lotelingen van vroegere jaren, die voor de eerste zitting van den Militie-raad moeten verschijnen, tijdig aan de betrokken Militie-commissarissen worden toegezonden, daaronder begrepen die, door de buitenlands zeevarenden van beroep over te leggen, zoo als zulks is verlangd bij Provinciaal-Blad n°. 8 van 1840.

Art. 12. Zoodra door Z. M. de leden der Militie-raden zijn benoemd, zullen de belanghebbenden daarvan worden verwittigd.

Art. 13. De respective Besturen dezer Provincie worden uitgenoodigd en vermaand, om alle de voorschriften der wetten en de instructien, op de Nationale Militie gegeven, stiptelijk optevolgen, ten einde de belangen der Ingezetenen te kunnen behartigen, en daartoe voornamelijk ook te letten, dat geene stukken aan den Heer Militie-Commissaris worden ingezonden, dan die, welke letterlijk zijn ingerigt overeenkomstig met de modellen bij de wet gegeven, zonder daarin *eenige de minste bijschrijving hoe ook genaamd toetelaten*.

Art. 14. Tot voorkoming van alle verwarringen, welke uit eene niet letterlijke opvolging der onderscheidene modelschriften, bij de wet voorgeschreven, zouden kunnen ontstaan, zijn dezelve ter drukkerij van de Heeren *J. Enschedé en Zonen*, te Haarlem, vervaardigd en voor de Besturen verkrijgbaar gesteld.

En zal dit besluit alomme binnen deze Provincie worden gepubliceerd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, en daar te boven geplaatst worden in de Couranten der Steden Amsterdam en Haarlem.

Haarlem, den 1sten December 1850.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
V A N E W IJ C K.

*** De Vereeniging **„Door Vermaak tot Nut"** acht zich verpligt, door dezen weg, haren hartelijken dank te betuigen aan hen, die op eene even edelmoedige, als doelmatige wijze, het hunne hebben toegebragt, om de Vereeniging *zoo bijzonder* te ondersteunen, bij gelegenheid van het op den 5den dezer gegeven Feest aan Kinderen der Stads-Armenscholen.

Hunne namen hier te mogen noemen ware der Vereeniging aangenaam: doch zij wordt daarvan teruggehouden door het bewustzijn, dat zulks aan de edele gevers geen genoegen zou doen.

Mogen zij alzoo, bij den dank der Vereeniging, hunne belooning vinden in de ondubbelzinnige vreugde, door de beweldadigde Kinderen bij deze gelegenheid aan den dag gelegd.

Haarlem, 6 *December* 1850.

Commissarissen Directeuren der Vereeniging,
F. H. KLEINE.
J. SMITS Jr.
J. G. SPANJAARD.
F. L. WILLEKES MACDONALD.

*** **NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.**

De Directie brengt ter kennisse van de Stemgeregtigde Deelhebbers, dat, ingevolge het 91ste der Artikelen van Overeenkomst, de in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde SLUIT-BALANS over het *vijf en twintigste Boekjaar*, geëindigd op ultimo December 1849, voor hen ter visie zal liggen van *den* 2den *tot en met den* 17den *December* 1850, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Middelburg*, en *Dordrecht*, aan het Lokaal der Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Leyden* en op het Raadhuis der Stad 's *Gravenhage*.

Amsterdam, 28 *November* 1850.

Van der OUDERMEULEN, Pres.
GOUDSWAARD, Dir. fung. Secret.

*** Getrouwd, te Over-Asselt, den 5den December 1850:

J. A. N. MOORREES,
Ridder v. d. Orde der Eikenkroon, Oeconoom te *Apeldoorn*, en
A. HELFFERICH,
van *Kirchheim unter Teck*, Kon. *Wurtemberg*.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Amsterdam, 5 December 1850.

J. F. WÜSTENHOFF
en
M. OVERDUIN.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *M. SCHISSELER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van

F. H. RANT.

Ameland, 1 December 1850.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden avond, te half 7 ure, vergoedde de Heer, tot onze groote vreugde, het verlies, waarover ons ouderhart nog bloedde, door de verlossing mijner geliefde Echtgenoote, *J. C. FIJNEBUIK — HOOGEVEEN*, van eenen welgeschapen ZOON. B. FIJNEBUIK.

Zwolle, den 2den December 1850.

*** Door Gods goedheid beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *ADRIANA ACKER-BATTAERD*, geliefde Echtgenoote van

T. G. CORBELIJN,
Luitenant bij het Korps Mariniers.

Utrecht, den 2den December 1850.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, *MARIA JACOBA BENTEN*, beviel heden allervoorspoedigst van eene DOCHTER. A. ANDRIESSEN.

Amsterdam, 2 December 1850.

*** Utrecht, 3 December 1850. Heden beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON de Hoog-Wel-Geborene Vrouwe *E. C. P.* Baronnesse *VAN BOETZELAER VAN DUBBELDAM*, geb. *BOTH HENDRIKSEN*.

*** Heden beviel ontijdig van eene *doode* DOCHTER *AGATHA JOHANNA VAN OVERZEE*, geliefde Echtgenoote van GERd. DUURING.

Rotterdam, den 3den December 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, *KUNA HILLEGONDA BUSSINK*, beviel heden van eenen ZOON.

Deventer, 4 December 1850. L. H. J. BECKING.

*** Amsterdam, 4 December 1850. Heden verloste van eenen welgeschapenen ZOON *GESINA WILHELMINA SCHOLTEN*, geliefde Echtgenoot van

I. J. J. SNELLEBRAND.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aantemerken.

*** Op den 28sten November 1850 is te Loenen a/d Vecht overleden, in den ouderdom van 88 jaren, de gep. Lt. Colonel GOVERT BIJL de VROE.

*** Heden overleed, na voorzien te zijn van de genademiddelen der H. Kerk, tot mijne en mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, JOANNA GERTRUDA BLANCHAARD, in den ouderdom van ruim 57 jaren, waarvan ik ruim 14 jaren in eenen gelukkigen Echt met haar vereenigd ben geweest. A. OVERTOOM.

Schagen, 28 November 1850.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 60 jaren en 8 maanden, de Wel-Edel-Geboren Heer Mr. WILLEM BACKER, Ontvanger der Directe-Belastingen, eerste Perceptie, door zijne Weduwe, Kinderen, Behuwd-Kinderen, Bloed- en Aanverwanten, Vrienden en uitgebreide Betrekkingen diep betreurd en grootelijks gemist.

Amsterdam, 28 November 1850.

*** Op den 30sten November 1850 is te Rotterdam, na eene kortstondige ongesteldheid, overleden Mejufvrouw MARIA PETRONELLA van CHARANTE, den ouderdom van ruim 69 jaren bereikt hebbende.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden, in den hoogen ouderdom van 81 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer S. BLOM, Broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Hoe zwaar deze scheiding, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 52 jaren, in mijne hooge jaren mij treffe, hoop ik echter met vertrouwen in Gods wijze beschikking te berusten. JOH. JAGTENBERG,

Tiel, 1 December 1850. Wed. *S. Blom.*

*** Scherpenzeel, 1 December 1850. Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze teeder geliefde tweede Dochter, ANNA PETRONELLA CUINIRA, in den ouderdom van bijna 20 jaren.

P. H. G. NAHUIJS.
Predikant.
Eenige kennisgeving. C. A. NAHUIJS.
geb. WILDSCHUT.

*** Heden overleed, tot onze groote droefheid, onze dierbare Broeder, de Z.-Eerw. Heer JOANNES THOMAS STEINBACH, in den ouderdom van ruim 76 jaren.

Rijswijk, A. G. STEINBACH.
1 December 1850. J. C. STEINBACH.

*** Op den 2den December 1850 is te Gräfrath overleden Vrouwe HENRIETTE ALEXANDRINE GERARDINE SCHOLTEN van ASCHAT, geboren HOOFT GRAAFLAND, diep betreurde Echtgenoote van J. P. SCHOLTEN van ASCHAT.

*** Rotterdam, den 3den December 1850. Heden is te *Cleef* overleden Vrouwe PETRONELLA MAGDALENA TAVENRAAT, CROOSWIJCK.

Eenige kennisgeving.

*** Alkmaar, den 3den December 1850. Heden overleed alhier, na langdurig, maar geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 59 jaren, mijne geliefde Huisvrouw, A. KUYPER, diep betreurd door mij en hare eenige overgeblevene Zuster en verdere Betrekkingen.

S. A. de MORAAZ.

*** Heden avond overleed, zacht en kalm, na eene ongesteldheid van ruim twee dagen, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, CATHARINA de BREE, Weduwe van wijlen den Heer *A. Graftdijk*, in den gezegenden ouderdom van 76 jaren.

Dankbaar voor haar langdurig bezit, misgunnen wij, ofschoon diep bedroefd, haar de ruste van haar christelijk leven niet. *Namens Broeders en Zusters*,

Purmerende, D. GRAFTDIJK.
3 December 1850.

NB. Op begeerte van de overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Mijn dierbare Echtgenoot, ABRAHAM BLUSSÉ de JONGE, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid der Provinciale Commissie van Onderwijs in Zuid-Holland, overleed gisteren avond, in den ouderdom van 78 jaren, tot mijne en onzer Kinderen en Kinds Kinderen bittere droefheid. — Tot twee dagen vóór zijn overlijden bleef hij helder van geest, krachtig van ligchaam, belangstellend en werkzaam in de maatschappij, waarin hij leefde. J. P. MAIZONNET,

Leiden, Wede. *Blussé.*
4 December 1850.

*** Heden overleed onze waarde Tante, SARA THEODORA BRAAMS, in den ouderdom van ruim 74 jaren.

's Gravenhage, Mr. C. R. F. BRAAMS.
4 December C. H. L. BRAAMS,
1850. geb. HOOFT.

*** Heden overleed mijne geliefde jongste Dochter GRIETJE, in den jeugdigen leeftijd van 21 jaren, diep betreurd door mij en al hare dierbare Betrekkingen.

Zaandam, Wed. KLAAS DEKKER Pzn.,
4 December 1850. geb. HAREMAKER.

*** Op Zaturdag den 14den December 1850, des voormiddags 10 ure, zal ten Kantore van den Notaris STANT, te Wormer, REKENING worden gedaan van het gehouden beheer in de Nalatenschap van NEELTJE KRIJT, Weduwe MAARTEN LANGENBERG, aldaar overleden. Naar aanleiding van art. 1082 van 't Burgerlijk Wetboek worden de onbekende Schuldeischers opgeroepen, om daarbij tegenwoordig te zijn en, gelijk degenen die bekend zijn, het bedrag hunner Schuldvorderingen te ontvangen.

*** Men vraagt op een Dorp in N.-Holland: IEMAND van de Hervormde Godsdienst, tusschen de 40 en 45 jaren oud, gezond en vlug, goed humeur en uiterlijk, die genegen is om op zich te nemen de waarneming eener kleine Huishouding en alzoo met de Wasch, het Naaijen en dergelijken behoorlijk kan omgaan. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters S. N., bij den Boekhandelaar JOH. ROEM, te Alkmaar.

*** Er wordt ten spoedigste gevraagd: Een bekwame WAGENMAKERS-KNECHT, het Boerenwerk grondig verstaande, van de Hervormde Godsdienst. Adres bij C. van 't RIET, Mr. Wagenmaker te Bodegraven. Brieven *franco*.

*** *Un jeune INSTITUTEUR vaudois, recommandable sous tous les rapports, désirerait se placer dans une honorable famille hollandaise. S'Adresser, pour de plus amples informations, à Monsieur SCHÜSLER, Pasteur à Bec, Canton de Vaud, Suisse. On est prié d'affranchir les lettres.*

*** *Une jeune Demoiselle du culte Wallon, munie d'un acte pour* l'instruction *des quatre* langues *etc. etc. désire se voir placée à un bon* Institut *comme ÉLÈVE-SECONDANTE. S'Adresser par lettres affranchies, sous les initiales T. J., au Libraire H. C. SUSAN, à la Haye.*

*** UIT de HAND te KOOP: Eene sedert weinige jaren geheel vernieuwde HUIZINGE, staande op den besten stand in eene der Noord-Hollandsche Steden, uitmuntend ingerigt en met het beste gevolg gebruikt wordende, zoo wel tot *Koffijhuis* en *Societeit*, als tot het geven van *Bals*, *Concerten*, andere *openbare Vermakelijkheden* en het houden van *publieke Verkoopingen*; zullende de helft en, in geval van goede borgstelling, een zeer aanzienlijk gedeelte der Kooppenningen door den Kooper op Interest kunnen worden gehouden. Te bevragen, onder Letter P., bij de Boekhandelaars HERMs. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**

Een WOONHUIS, zijnde voor drie jaren nieuw van Steen gebouwd en met Pannen gedekt, staande aan de *van Ewijck-Sluis*, in den Anna-Paulowna-Polder, Gemeente Zijpe. Eene zoo goed als nieuwe en zeer goed onderhoudene HEISTELLING, lang 17 Ellen, met Eiken Blok, zwaar ongeveer 500 Ned. Ponden, met Rammelschijf, Luireep, Touwen en Tuijen, en al hetgeen verder tot eene complete Heistelling behoort. Een stel nieuwe ASBLOKKEN, met Pokhouten Schijven, Metalen Bossen en daarbij behoorende Stroppen. Een stel dito ROEDBLOKKEN, met nieuwe Jijnen. Alles te bevragen bij P. SCHENK, Timmerman en Molenmaker, aan de Oude Sluis, in de Zijpe.

*** **G R U T T E R IJ.**

Op een welvarend Dorp, in de Provincie Utrecht, wordt ten verkoop aangeboden: Eene florisante, in volle werking zijnde GRUTTERIJ, met ruim Winkelhuis en daarbij gelegen WEILAND en MOESTUIN. Reflecteerenden adresseren zich in *persoon*, of *franco*, per geteekende Briefjes, aan den Makelaar B. BEKKING, op de Leliegracht te Amsterdam.

*** VERKOOPING in de *Bank van Leening* der Stad Haarlem, op Woensdag en Donderdag 18 en 19 December 1850, des voormiddags ten 10 ure, van MANS- en VROUWEN-KLEEDEREN, LINNEN, gemaakt GOUD, ZILVER, HOROLOGIEN, ENZ.; welke *Goederen* in voornoemde Bank zijn beleend geworden in de maanden Julij, Augustus en September 1849. Dezelve zullen op den dag voor de Verkooping openlijk te zien zijn. En dient tot narigt, dat men des *Donderdags* het gemaakt *Goud*, *Zilver enz.* zal verkoopen.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Bronstee*, te *Heemstede*, op *Dingsdag den* 10den *December* 1850, van eene groote partij *extra zwaar* ESSCHEN-, ELZEN- en WILLIGEN HAKHOUT.

*** HOUTKOOP in de Bosschen van *Adrichem*, onder Wijk aan Duin, op Dingsdag den 10den December 1850, 's morgens om 10 ure, van eene groote partij HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING in den Vogelenzang, op *Marienbosch*, op Dingsdag den 10den December 1850, des morgens ten 10 ure precies, van eene mooije partij zwaar ESSCHEN-, EIKEN-, ELZEN- en BERKEN HAKHOUT.

*** HOUTKOOP op de Hofstede *Waterland*, onder Velsen, op Donderdag den 12den December 1850, 's morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING te *Hillegom*, op *Zaturdag den 14den December* 1850, 's morgens *tien* ure, in de *Asseler Duinen*, van eene partij *zwaar* ELZEN-, EIKEN-, POPULEN-, BERKEN- en ESSCHEN HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Meer en Berg*, te *Heemstede*, *Dingsdag* 17 *December* 1850, van diverse soorten van *zwaar* HAKHOUT, eene partij POPULEN BOOMEN en eene partij *zware*, *drooge* TAKKEBOSSEN.

*** HOUTVEILING op de Hofstede *Westerhout*, onder Wijk aan Duin, op Donderdag den 19den December 1850, 's morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT en zware POPULIEREN BOOMEN, zeer geschikt tot Werkhout.

*** HOUTVERKOOPING te *Hillegom*, op *Donderdag den* 19*den December* 1850, 's morgens *tien* ure, in de *Lokhorster Duinen*, van eene partij *zwaar* EIKEN- en POPULEN HAKHOUT en van droogе TAKKEBOSSEN.

*** HOUTVEILING in de Bosschen *de Kikvorsch* en *Beekmansbosch*, onder Velsen, op Vrijdag den 20sten December 1850, des morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT.

Na afloop zal aldaar geveild worden zwaar HAKHOUT, staande op *Tusschenwijk*.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *'t Huis te Manpad*, te *Heemstede*, *Vrijdag* 20 *December* 1850, van *extra zwaar* ESSCHEN-, ELZEN- en ander HAKHOUT, mitsgaders EIKEN-, ESSCHEN-, BEUKEN- en SPARREN BOOMEN, waaronder geschikt voor Werkhout.

*** HOUTVEILING op *Velserbosch*, onder Velsen, op Zaturdag den 21sten December 1850, des morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Ipenrode* en *in de Cronjer*, onder *Heemstede*, *Zaturdag* 21 *December* 1850, van eene groote partij *extra zwaar* ESSCHEN-, ELZEN- en EIKEN HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING te *Hillegom*, op *Vrijdag* 27 *December* 1850, 's voormiddags *elf* ure, in de *Druivesteinsche Bosschen*, van eene partij *zwaar* ELZEN-, ESSCHEN- en EIKEN HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op den Huize *Marquette*, te Heemskerk, op Zaturdag 28 December 1850, 's morgens 10 ure, van eene aanzienlijke partij zwaar HAKHOUT en 1 ESSCHEN STAM. Breeder bij Biljetten.

*** Het op Dingsdag den 3den December ll., ten huize van den Logementhouder *Brinkman*, te Scherpenzeel, geveilde LOGEMENT en UITSPANNING, *DE HOLEVOET*, staande en gelegen te Scherpenzeel, onder de Gemeente Woudenberg, is, door inzaat en hooging, gebragt op . . . . *f* 3750,—.

Blijvende de verkoop bepaald op Dingsdag den 17den December e. k., des middags ten 12 ure, ten huize van bovengenoemden Logementhouder.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede bij den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. (Brieven *franco*.)

*** PUBLIEKE VERKOOPING te Velsen, op Woensdag den 11den December 1850, des middags ten 12 ure, in het Logement van *G. ter Burg*, ten overstaan van den te Haarlem residerenden Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ:

N°. 1. Een stuk HOOILAND, gelegen in de Buitendijken onder Heemskerk, groot 2 B., 35 R., 10 E., belend ten N. O. de Gemeente Uitgeest, ten Z. O. Mevrouw *Muilman*, geb. *Deutz van Assendelft*, ten Z. W. Jonkhr. *W. P. Barnaart van Bergen* en ten N. W. *K.* en *P. Yff.* Kadaster Sectie C, N°. 137. Dit Perceel komt jaarlijks in de Grasveiling.

N°. 2. Twee stukken WEILAND, gelegen in het Overdie, onder Alkmaar, aan den Heiloërdijk, groot 4 B., 23 R., 10 E. Sectie F, N°. 56 en 58.

N°. 3. Twee stukken WEILAND, in het Loot, onder Alkmaar, gelegen als voren, groot 4 B., 44 R., 40 E. Sectie F, N°. 130 en 134.

N°. 4. Drie stukken WEILAND, in het Groenewater, onder Alkmaar, gelegen als voren, groot 4 B., 67 R., 30 E. Sectie F, N°. 139, 140 en 141.

De Percelen N°. 2, 3 en 4 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden opgeveild en afgeslagen.

N°. 5. Een stuk WEILAND, gelegen onder Heilo, met eenen vrijen uitweg aan den Straatweg, groot 2 B., 64 R., 20 E. Sectie B, N°. 62.

De Percelen N°. 2, 3, 4 en 5 zijn verhuurd aan *J. B. G. Keuss*, tot Kermis 1852, als: N°. 2 à *f* 190, N°. 3 à *f* 190, N°. 4 à *f* 175 en N°. 5 à *f* 85 's jaars.

Breeder bij Biljetten. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen 8 dagen vóór den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris WALAARDT SACRÉ, te Haarlem, en Copy der Veilconditiën ten Kantore van den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

*** Op Dingsdag den 17den December 1850, des avonds ten zes ure, in de Herberg *de Ooijevaar*, te Uitgeest, zal, onder nadere approbatie van H. E. G. A. de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, voor den tijd van één jaar, in het openbaar worden verpacht:

De TOL op den onlangs voor het publiek opengestelden Straatweg van de Gemeente Uitgeest naar den Rijks Straatweg in de Gemeente Limmen.

De Voorwaarden der Verpachting zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen: bij *J. D. Middelkoop*, aan het Assummerhek, onder Heemskerk; bij *D. Beenders*, te Limmen; in de Herberg *de Ooijevaar*, te Uitgeest, en ten Kantore van den Notaris *C. Breedt Bruijn*, aldaar.

DENK OM 27 DECEMBER 1850!

BOEKEN- EN PLATEN-VERLOTING VOOR DE WINTER-AVONDEN.

Op 27 December heeft plaats de groote **UITLOTING** van **BOEKEN** en **PLATEN** van **DE TIJD**. Als men zich abonneert op **DE TIJD** (zijnde een fraai letterkundig Plaatwerk, met Platen en Portretten) ontvangt men gratis een **LOT** of **AANDEEL** in eene groote uitloting van zelf te kiezen Boeken en Platen, ter waarde van circa *f* 8,000, verdeeld in prijzen, ter volle waarde in Boeken of Platen, van *f* 500, *f* 300, *f* 200, *f* 100, *f* 50, *f* 25, *f* 10; *f* 5; enz. **GEEN NIETEN.** Men ontvangt altoos een Cahier met Platen, ter waarde van *f* 3.25.

Maar let nu wel op het volgende!

Door de groote deelneming van dit jaar is de Directie in staat gesteld, nog twee belangrijke prijzen te voegen bij de vorige, te weten: **1 PRIJS** in Boeken en Platen ter waarde van ***f* 25, VOOR HET EERST UITGETROKKEN NOMMER**, en een *dito* **PRIJS VOOR HET LAATST UITGETROKKEN NOMMER.** Dit zal de deelnemers zeker verheugen. — In de 20ste aflev. van **DE TIJD** vindt men het Portret van wijlen den Utrechtschen Remonstrantschen Kerkleeraar **ABR. DES AMORIE VAN DER HOEVEN Jr.** — In de 23ste aflevering ziet men het *eenig* en welgelijkend Portret van Pater **ROOTHAAN**, Generaal der Jezuiten. — In de 24ste afl. van **DE TIJD** vindt men een keurig getint Plaatje, getiteld *De Kersnacht*, waarbij eene Vertelling: *De Kersnacht*, door **BOUDEWIJN.** Altoos vindt men wat nieuws en wat schoons in **DE TIJD.** — **ABONNEER U NOG SPOEDIG OP DE TIJD**, er deze groote Boeken- en Platen-Verloting begint!!

*** G. J. A. BEIJERINCK, Boekhandelaar, heeft verzonden:

DE VROUWEN VAN HET LEYCESTERSCHE TIJDVAK,

DOOR A. L. G. TOUSSAINT.

3e en laatste Deel, in gr. 8°, met Vignet, à *f* 3. 3 Deelen compleet *f* 9,85.

Inhoudende: De Advocaat van Holland heeft het druk. Jonkvrouw *Emerentia Sonoy*. De Kanselier van Gelderland heeft het ook druk. *Gideon* zal een rustigen dag hebben bij den Kanselier. *Modet* te Utrecht. Hoe Kapitein *de Maulde* naar Sluis trekt. Besluit.

*** Bij **JOH. NOMAN & ZOON**, te Zalt-Bommel, en alom teekent men in op:

DE INDIËR.

DAGBLAD TOEGEWIJD AAN DE BELANGEN VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

Per jaar, voor alle Steden des Rijks, *franco* p. p. . . . . *f* 12,—.

„ „ *franco* per Landmail. . . . . „ 25,—.

Abbonnementen worden niet dan voor een geheel jaar aangenomen.

Indien men overweegt, dat **DE INDIËR** tot nog toe het eenige Blad is in Nederland dat bijzonder aan de Koloniale zaken is gewijd, wier aangelegenheden in het innigste verband staan met de dierbaarste belangen onzes Vaderlands, dan zegt men gewis niet te veel, indien beweerd wordt, dat dit Blad in elke Wetenschappelijke of Staatkundige Vereeniging, Societeit of Koffijhuis, een volstrekt onmisbaar vereischte is.

Bij bovengenoemden zal *tegen Januarij aanstaande* verschijnen:

TIJDSCHRIFT VOOR NEDERLANDSCH-INDIË,

UITGEGEVEN DOOR DR. W. R. VAN HOËVELL.

Van dat Werk zal dan de *dertiende Jaargang* een aanvang nemen. De *tien* eerste Jaargangen zijn te Batavia gedrukt, *de elfde en twaalfde* hier te lande. Inhoud en vorm zullen, bij den aanvang van den dertienden Jaargang, eenige wijziging ondergaan. Behalve artikelen van Wetenschappelijken en Staatkundigen aard, zullen dan vooral ook bijdragen geplaatst worden om Indië meer in zijne natuurschoonheid te leeren kennen, en het leven der Inboorlingen en Europeanen, in een Romantisch kleed, voor te stellen. Wat den vorm betreft zal de voornaamste verandering daarin bestaan, dat bij de meeste Afleveringen eene Plaat zal worden gevoegd, van een natuurtafereel of eenige merkwaardigheid — of een Portret van bekende Indische personen, zoo Europeanen als Inboorlingen — of eene Kaart van nog weinig bekende streken.

In weerwil dezer uitbreiding en verfraaijing blijft de oude prijs der 12 Afleveringen of Jaargang bepaald, in roijaal formaat, op . . . . *f* 13,—.

Idem *franco* per Landmail . . . . „ 25,—.

*** **VERHURING VAN LANDERIJEN**, op Zaturdag den 14den December 1850, des middags ten twaalf ure, ten huize van den Logementhouder *Stoffels*, in *het Wapen van Amsterdam*, in den Haarlemmer-Hout, onder Heemstede, ten overstaan van den Notaris CORNELIS GERLINGS, van:

N°. 1. Vijf stukken WEI- of HOOILAND, gelegen in den Romolen-Polder, onder Haarlemmerliede, Sectie G., N°. 75, 76, 77, 78 en 78a, groot 5 Bunders, 30 Roeden, 60 Ellen.

N°. 2. Een stuk WEI- of HOOILAND, gelegen als voren, onder Haarlemmerliede, Sectie G., N°. 113, groot 2 Bunders, 42 Roeden.

Waarvan de Conditiën, 3 dagen voor de Verhuring, ten Kantore van voornoemden Notaris te zien zullen zijn.

*** **OPENBARE VERKOOPING te ZANDVOORT**, op Zaturdag den 21sten December 1850, des voormiddags ten 12 ure, ten overstaan van den Notaris C. GERLINGS, residerende te Haarlem:

N°. 1. Een HUIS en ERF, te Zandvoort, Sectie A, N°. 32, in twee partijen afgescheiden en bewoond, te zamen groot 1 Roede, 10 Ellen.

N°. 2. Het oostelijk gedeelte van een HUIS en ERF, te Zandvoort, Sectie A, N°. 189;

Het westelijk gedeelte van een HUIS en ERF, te Zandvoort, Sectie A, N°. 189a; te zamen groot 55 Ellen.

N°. 3. Een HUIS en ERF, te Zandvoort, Sectie A, N°. 193, groot 1 Roede, 49 Ellen.

N°. 4. Een HUIS en ERF, te Zandvoort, Sectie A, N°. 376, groot 27 Ellen.

N°. 5. Een HUIS en ERF, te Zandvoort, zijnde het noordelijk gedeelte van Sectie A, N°. 200 en 377, in het geheel groot geweest 4 Roeden, 59 Ellen, thans bekend onder Sectie A, N°. 1442, groot 1 Roede, 70 Ellen.

Waarvan de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën voor den Verkoopdag te zien zullen zijn ten Kantore van den Notaris bovengemeld.

*** De Notaris M. R. LIPPITS, residerende te Hoorn, is voornemens op Maandag 30 December 1850, 's avonds ten 6 ure, in de Herberg van *Jan Swan*, te Westwoud, in het openbaar te verkoopen:

Eene wel ingerigte en zeer druk beklante GROF- en HOEFSMEDERIJ, met WOONHUIS, SCHUUR en ERF, allervoordeeligst staande en gelegen te Westwoud, aan den Straatweg tusschen Hoorn en Enkhuizen, Sectie A, Numero 159.

De Kooper zal, des verkiezende, eene som van *f* 2000,—, onder verband van het verkochte, tegen een' jaarlijkschen interest van 5 per cent, onder zich kunnen houden.

De Bewijzen van Eigendom, Conditiën van Verkoop en Inventaris der over te nemene Gereedschappen liggen ter visie ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

VOOR 50 GL. À CONTANT:

AARDRIJKSKUNDIG WOORDENBOEK DER NEDERLANDEN, bijeengebragt door A. J. VAN DER AA. 12 Deelen, van Letter A — Y. Nieuw Exempl. Behalve het eerste Deel onopengesneden. Met het regt van inteekening voor de Letter Z. Adres met *franco* Brieven, Letter A, aan P. VAN ZWEEDEN, Boekhandelaar te Groningen.

PRIJSVERMINDERING.

HUGONIS GROTII

Annotationes in Novum Testamentum denuo emendatius editae

A

P. HOFSTEDE DE GROOT.

Dit Werk, in 9 Deelen gr. 8vo., is thans bij alle Boekverkoopers voor ***f* 14—00**, in plaats van ***f* 30—00**, te bekomen. **W. VAN BOEKEREN.**

*** **HH. BOEKVERKOOPERS**

die nog Exemplaren van het Werkje, getiteld: *Toussaint*, *Moedervreugde en Moederlijden*, in voorraad hebben en dezelve niet denken te kunnen plaatsen, worden beleefdelijk verzocht dezelve onverwijld terug te zenden aan den Uitgever, die dan eerst in staat zal zijn de talrijk bestelde Exemplaren af te leveren.

Alkmaar, 5 *December* 1850. H. J. VAN VLOTEN.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, ziet heden het licht en is à 40 Cents verkrijgbaar gesteld:

HET KOLONIAAL MONOPOLIESTELSEL,

getoetst aan Geschiedenis en Staathuishoudkunde,

van D. C. STEIJN PARVÉ,

Oost-Indisch Ambtenaar, met verlof in Nederland,

DAADZAKELIJK WEDERLEGD.

En debiteert met succes, à 15 Cents:

EEN PAAR OPMERKINGEN

TEN AANZIEN VAN

DR. W. R. VAN HOËVELL'S

Geschrift, getiteld: „DE BESCHULDIGING EN VEROORDEELING IN INDIË en DE REGTVAARDIGING IN NEDERLAND."

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.